

Postadres: Postbus 8 3300 AA Dordrecht

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Dordrecht
t.a.v.: Mevrouw R.E.C. Reynvaan
Postbus 8
3300 AA Dordrecht

Sportraad
Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14078
F 078 770 51 94
www.dordrecht.nl

Contactpersoon
G.W. Boersma
T 078 - 770 48 32
E.g.boersma@dordrecht.nl

Datum 26 juni 2012
Ons kenmerk
Betreft Advies inzake programma aanpak Schoolzwemmen (MO/797430)

Geacht college,

In zijn vergadering van 18 juni 2012 heeft het Algemeen Bestuur van de Sportraad Dordrecht kennis genomen van de nota aan de gemeenteraad van Dordrecht met kenmerk MO/797430 betreffende schoolzwemmen nieuw beleid in het kader van het begrotingsprogramma onderwijs.

De voorstellen in deze nota zijn voor de Sportraad aanleiding om ingevolge van artikel 2 en artikel 16 van de Regeling Sportraad het college hierover van een advies te voorzien in de wetenschap dat ingevolge van artikel 16 lid 1 dit advies in het voorstel aan de gemeenteraad zal worden vermeld.

Koppeling sport en onderwijs

Dit advies is opgesteld op basis van een unanieme uitspraak van de Sportraad over genoemde nota in genoemde vergadering. Hoewel de Sportraad zich realiseert dat de voorstellen in genoemde nota het begrotingsprogramma onderwijs betreffen, is de Sportraad ervan overtuigd dat de raakvlakken met het sportbeleid zo groot zijn dat een ongevraagd advies gerechtvaardigd is. Verder staat in de nota vermeld dat de verbinding met het sportbeleid zodanig is dat het Sportbedrijf Dordrecht de voorgestelde programma-aanpak zal coördineren. Tot slot wordt in het uitvoeringsprogramma van het sportbeleid tot 2015, bekend onder de naam 'Spaken Spannen', een koppeling van sport, gezondheid en onderwijs gemaakt bij het invullen van de realisatie van de strategische beleidsdoelstellingen zoals die geformuleerd zijn in het beleidskader 'Dordt Sport'.

De voorstellen inhoudelijk

In de nota aan de gemeenteraad van Dordrecht met kenmerk MO/797430 betreffende schoolzwemmen nieuw beleid wordt een aantal voorstellen gedaan om te komen tot een bezuiniging van € 25.000,- in 2012 waarna in 2013 € 50.000,- structureel. Dit wordt bereikt

door een voorstel programma aanpak schoolzwemmen waarin een differentiatie inzake bepaalde doelgroepen wordt aangebracht met een onderscheid in intensiteit. De differentiatie betreft speciaal (basis)onderwijs, de zogenaamde Doe ff Gezond scholen en de overige basisscholen. De laatste categorie komt er daarbij in vergelijking met beide andere categorieën qua inhoud een stuk slechter vanaf. Dit in scherpe tegenstelling met het feit dat bijna de helft van het aantal kinderen zonder diploma in het overige basisonderwijs te vinden valt.

De voorgestelde programma aanpak gaat verder sterk uit van de verantwoordelijkheid van ouders, die naast een beperkte stimulans van drie gratis lessen watergewenning in geval van financiële beperking naar de Stichting Leergeld worden verwezen. Ook wordt van de basisscholen verwacht dat zij meer verantwoordelijkheid nemen om kinderen in staat te stellen een zwemdiploma te behalen.

Voorstellen ondermijnen doel schoolzwemmen

De Sportraad is van mening dat de voorgestelde programma aanpak zal leiden tot een ondermijning van het doel van het schoolzwemmen namelijk 'Alle kinderen die de (basis)school verlaten, zijn in bezit van een A-diploma'. De Sportraad baseert dit op het volgende:

- Uit onderzoek is gebleken dat niet alle ouders de verantwoordelijkheid nemen voor het zwemvaardig maken van hun kinderen (Schoolzwemmen ter discussie, W.J.H. Mulier Instituut februari 2009, zie ook verwijzing in nota op blz.2). Dit punt wordt in de nota zelfs aangehaald om het afschaffen van zwemonderwijs af te raden.
- Financiële beperkingen bij ouders worden afgewenteld op Stichting Leergeld die echter heeft aangegeven door de vele aanvragen in deze economisch moeilijke tijden geen toereikend budget te hebben.
- Diverse basisscholen schaffen het zwemonderwijs af omdat de voorgestelde aanpak een te grote impact heeft op de organisatie. Er is dus geen sprake van verantwoordelijkheid nemen bij de scholen.
- Particuliere aanbieders van zwemlessen (de zwemverenigingen) hanteren door gebrek aan beschikbaar 'water' en de beperking in de inzetbaarheid van (vrijwilligers als) zweminstructeurs vaak noodgedwongen wachtlijsten en kunnen als zodanig slechts een beperkte rol spelen bij de instroming naar particuliere les.

Bovendien brengt het feit dat diverse basisscholen het zwemonderwijs afschaffen, het gevaar met zich mee, dat er onvoldoende invulling kan worden gegeven aan het in de

begroting opgenomen bedrag van € 200.000,- ingevolge van het contract tussen gemeente en zwembadexploitant Optisport voor het aanbieden van schoolzwemmen voor de duur van twintig jaar. De Sportraad vindt dat een ongewenst effect.

Verder wordt de verwachting dat met de programma aanpak binnen drie jaar ouders en scholen meer verantwoordelijkheid nemen, niet onderbouwd.

Schoolzwemmen voor alle Dordtse wijken

De Sportraad realiseert zich dat het integreren van het schoolzwemmen in het project/programma 'Doe ff Gezond' vanaf schooljaar 2012/2013 een speerpunt is in het uitvoeringsprogramma "Spaken Spannen", maar vindt dat dit speerpunt aanpassing behoeft wanneer uitvoering leidt tot een verschraving van schoolzwemmen in andere wijken dan Dordt-West, zeker gezien het feit dat in die andere wijken ongeveer 50% van de kinderen geen zwemdiploma heeft (voortschrijdend inzicht).

Gemiste kans op structureel bewegen

De Sportraad betreurt het en vindt het een gemiste kans dat in een nieuwe aanpak schoolzwemmen niet gekozen is voor een duidelijke inpassing van het schoolzwemmen in het bewegingsonderwijs. De Sportraad is van mening dat het schoolzwemmen naast zwemdiploma halen een ideale manier is om **structureel** kinderen aan het bewegen te krijgen. Door een aanpak waarbij het schoolzwemmen binnen het bewegingsonderwijs op de basisscholen wordt gebracht, komen **alle** kinderen (door de Leerplicht) in aanmerking voor zwemonderwijs en wordt vorm gegeven aan fundamentele punten uit het Dordtse sportbeleid, zoals sport (lees bewegen) als bijdrage aan diverse gezondheidsdoelstellingen (koppeling sport en gezondheid) en het concentreren van sportaanbod onder schooltijd. Een dergelijke aanpak betekent **structureel** (lees verplicht) bewegen voor alle kinderen daar waar in 'Doe ff Gezond' de focus op Dordt-West ligt en de activiteiten in 'Doe ff Gezond' een vrijblijvend (lees niet verplicht) karakter hebben.

Heroverweging dringend noodzakelijk

De Sportraad adviseert het college de programma aanpak schoolzwemmen te heroverwegen. Een andere aanpak waarin het bereiken van het doel van het schoolzwemmen ('alle kinderen die de (basis)school verlaten, zijn in bezit van een A-diploma') op de eerste plaats staat, verdient volgens de Sportraad verreweg de voorkeur, zeker als dit te combineren valt met bewegingsonderwijs. Alleen de koele cijfers dat ongeveer 60% van de basisschoolkinderen bij de start van het schoolzwemmen geen

Kenmerk
Datum

26 juni 2012

diploma heeft, een hoog percentage in vergelijking met andere steden, rechtvaardigt al een speciale aanpak die niet gedifferentieerd is. Het Dagelijks Bestuur van de Sportraad heeft in een notitie over bewegingsonderwijs, gedateerd april 2012 en besproken in het Breed Sport Overleg van mei j.l. reeds zijn zorg uitgesproken over bewegingsonderwijs in het algemeen en het zwemonderwijs als een onderdeel daarvan en heeft gepleit voor een duidelijkere plaats van het bewegingsonderwijs in het beleid inzake gezondheidsbevordering van de mens (landelijke gezondheidsnota 'Gezondheid dichtbij van 2011).

Suggesties andere invulling bezuiniging

De Sportraad geeft als overweging dat een mogelijke noodzakelijke bezuiniging op een andere manier kan worden ingevuld. Denk daarbij aan een efficiëntere organisatie van het vervoer (samenwerking = kostenbesparing), elimineren van verschillen in opzet schoolzwemmen per school, sponsoring, invulling uit andere budgetten. Het budget van € 200.000,- voor kosten Optisport is een vaststaand gegeven waaraan niet alleen invulling moet worden gegeven, maar waarop ook contractueel niet kan worden bezuinigd.

Tot slot

Het mag nimmer zo zijn dat een relatief kleine bezuiniging van € 50.000,- kan leiden tot minder kinderen met een zwemdiploma en een relatief grote kans op meer verdrinkingen in de zo waterrijke omgeving van Dordrecht.

Hoogachtend,

namens de Sportraad Dordrecht
de voorzitter

A.P. van de Graaf